

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ
ТА АУДИТУ**

**КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА
СТРАХУВАННЯ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ
з дисципліни
«КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ»**

для здобувачів вищої освіти спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
першого (бакалаврського) освітнього рівня
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»

**Київ
2024 рік**

Ковернінська Ю. В. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських (практичних) занять з дисципліни «Корпоративні фінанси» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» : методичні рекомендації. Київ: НАСОА, 2024. 42 с.

Рецензенти:

Заїчко І.В., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Пилипенко О. І., доктор економічних наук, професор, декан обліково-статистичного факультету Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від «09» січня 2024 року № 8

Схвалено Вченою радою фінансово-економічного факультету НАСОА
Протокол від «29» січня 2024 року № 6

Викладено методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських (практичних) занять з дисципліни «Корпоративні фінанси» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»). Методичні рекомендації призначені для використання при підготовці до практичних, семінарських занять здобувачів. Містять теоретичний коментар до вивчення тем навчальної дисципліни, питання для самоконтролю знань; питання, що виносяться на обговорення за кожною темою; ситуаційні завдання, задачі, вправи та тести за кожною темою, які розглядаються на семінарських (практичних) заняттях; методи навчання та критерії оцінки стану виконання здобувачами семінарських (практичних) занять з навчальної дисципліни; питання для підсумкового контролю знань; рекомендовану літературу.

© Ковернінська Ю.В.
Київ: НАСОА, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
Теоретичний коментар за кожною темою семінарських (практичних) занять, питання для самоконтролю знань.....	5
Питання, що виносяться на обговорення за кожною темою.....	14
Ситуаційні завдання, задачі, вправи та тести за кожною темою, які розглядаються на семінарських (практичних) заняттях.....	17
Методи навчання та критерії оцінки стану виконання здобувачами семінарських (практичних) занять.....	32
Рекомендована література.....	39

ПЕРЕДМОВА

Вивчення дисципліни «Корпоративні фінанси» сприяє отриманню майбутніми фахівцями з фінансів, банківської справи та страхування базових знань з питань теорії та практики реалізації фінансових відносин корпоративних підприємств, що виникають в процесі формування, розподілу та використання їх фінансових ресурсів.

При підготовці до семінарського (практичного) заняття здобувачі вищої освіти мають опрацювати матеріали, що було викладено під час лекцій; літературні джерела (законодавчі та нормативні акти, підручники, навчальні посібники, періодичні видання тощо), статистичну інформацію, що подається державними органами та експертними організаціями та фінансова звітність корпоративних підприємств.

Основна мета проведення семінарських (практичних) занять – сприяння поглибленому засвоєнню здобувачами вищої освіти питань навчальної дисципліни «Корпоративні фінанси», спонукання здобувачів вищої освіти до колективного творчого обговорення, оволодіння науковими методами аналізу явищ і проблем, формування навичок самоосвіти.

Проведення семінарських (практичних) занять дозволяє вирішувати такі дидактичні цілі:

– поєднувати в оптимальний спосіб лекційні заняття із перманентною самостійною навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, їх теоретичну підготовку з практичною;

– забезпечувати системне повторення, поглиблення і закріплення знань здобувачів вищої освіти за певною темою;

– розвивати уміння, навички розумової праці, творчого мислення, уміння використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;

– формувати уміння і навички здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності;

– здійснювати діагностику і контроль знань здобувачів вищої освіти з окремих розділів і тем, формувати уміння і навички виконання різних видів майбутньої професійної діяльності.

ТЕОРЕТИЧНИЙ КОМЕНТАР ЗА КОЖНОЮ ТЕМОЮ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ

Ключові слова: корпоративне підприємство, корпорація, акціонерне товариство, приватне акціонерне товариство, публічне акціонерне товариство, корпоративні фінанси, фінансовий менеджмент, корпоративні права.

Короткий опис теми

Поняття корпоративних фінансів. Принципи організації корпоративних фінансів. Функції корпоративних фінансів. Основні ознаки корпоративного підприємства. Види корпоративних підприємств, порядок їх утворення та реєстрації. Повноваження і компетенція суб'єктів корпоративного управління фінансами. Теоретичні концепції корпоративних фінансів. Базові концепції фінансового менеджменту. Моделі оцінки фінансових інструментів. Концепція вартісного управління та її різновиди. Теорії поведінкових фінансів та емпіричних ефектів. Корпоративні фінанси як основа фінансового менеджменту.

Питання для самоконтролю знань:

1. Охарактеризуйте особливості корпоративної форми організації капіталу та підприємництва.
2. Розкрийте сутність поняття «корпоративні фінанси».
3. Перелічіть принципи організації корпоративних фінансів.
4. Яка роль корпоративних підприємств у забезпеченні економічного розвитку ?
5. Назвіть основні традиційні функції корпоративних фінансів.
6. Охарактеризуйте функції корпоративних фінансів, які відносять до категорії новітніх.
7. Які ключові теоретичні концепції корпоративних фінансів знаєте ?
8. Надайте визначення поняттю «управління фінансами корпорації».
9. Охарактеризуйте повноваження і компетенцію суб'єктів корпоративного управління фінансами.
10. Назвіть принципи управління корпоративними фінансами.
11. Назвіть основні завдання, що ставляться перед фінансовим менеджером.
12. Чим відрізняються між собою публічні і приватні акціонерні товариства?
13. Які фінансові особливості створення та функціонування публічних і приватних акціонерних товариств в Україні?

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [2, 5, 6, 8, 10, 12, 17, 18, 19, 20, 21]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ТЕМА 2. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ.

Ключові слова: власний капітал, статутний капітал, сплачений капітал, нерозподілений прибуток, коефіцієнти ліквідності та платоспроможності, коефіцієнти фінансової стійкості і стабільності підприємства, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт маневреності власного капіталу, коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів, рентабельність власного капіталу, окупність власного капіталу.

Короткий опис теми

Поняття фінансових ресурсів корпоративного підприємства. Основи формування та використання фінансових ресурсів корпоративним підприємством. Методи й способи формування фінансових ресурсів. Власні, позикові та залучені джерела формування фінансових ресурсів і їх характеристика. Основи організації фінансів корпоративних підприємств: комерційний розрахунок, неприбуткова діяльність, кошторисне фінансування. Зміст, завдання та організація фінансової роботи на корпоративних підприємствах. Склад і структура власного капіталу корпоративного підприємства. Порядок формування статутного капіталу корпоративного підприємства. Система показників визначення ефективності власного капіталу корпоративного підприємства.

Питання для самоконтролю знань:

1. Які ви знаєте способи формування доходів корпоративного підприємства ?
2. Перелічіть види доходів корпоративного підприємства.
3. Наведіть класифікацію доходів корпоративного підприємства.
4. В чому суть комерційного розрахунку?
5. Що таке неприбуткова діяльність?
6. Охарактеризуйте поняття «кошторисне фінансування».
7. Які складові включає власний капітал корпоративного підприємства?
8. Як здійснюється оцінка окремих елементів власного капіталу ?
9. В чому суть цінової політики корпоративного підприємства та її вплив на виручку від реалізації ?
10. Як відбувається планування прибутку корпоративного підприємства ?

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [1, 3, 4, 10, 13, 14, 15, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ТЕМА 3. ПОЗИКОВИЙ КАПІТАЛ У ФІНАНСУВАННІ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: кредити, короткостроковий кредит, довгостроковий кредит, позиковий капітал, облігаційні позики, кредиторська заборгованість, ціна кредиту, ефективність позикового капіталу, коефіцієнт фінансової напруженості, коефіцієнт співвідношення між довгостроковим і короткостроковим позиковим капіталом, коефіцієнт залучення коштів, коефіцієнт залучення коштів у частині покриття запасів, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт співвідношення боргу і обсягу продажу.

Короткий опис теми

Склад позикового капіталу корпоративного підприємства. Формування позикового капіталу у формі облігаційних позик. Класифікація зобов'язань корпоративних підприємств. Необхідність і сутність кредитування корпоративних підприємств. Характеристика видів та форм кредитів, їх використання в господарській діяльності корпоративних підприємств. Види банківських кредитів та їх класифікація. Порядок та способи надання банківського кредиту. Оцінка кредитоспроможності позичальника та її основні елементи. Порядок погашення кредиту та відсотків за користування. Джерела сплати банківського кредиту.

Питання для самоконтролю знань:

1. Які особливості властиві поняттю позиковий капітал в контексті його використання для корпоративних підприємств ?
2. Розкрийте склад позикового капіталу.
3. Як відбувається формування позикового капіталу у формі облігаційних позик ?
4. Охарактеризуйте ефект фінансового важелю (левериджу) та його застосування при управлінні позиковим капіталом.
5. Розкрийте особливості формування позикового капіталу на основі облігаційних позик.
6. Визначте основні методи оцінки ризику в процесі прийняття фінансових рішень та управління позиковим капіталом.
7. Які форми залучення позикового капіталу ви знаєте ?

8. Охарактеризуйте види та форми кредитів, їх використання в господарській діяльності корпоративних підприємств.
9. Види банківських кредитів та їх класифікація.
10. Порядок та способи надання банківського кредиту.
11. Який механізм проведення оцінки кредитоспроможності позичальника та перелічіть її основні елементи.
12. Опишіть порядок погашення кредиту та відсотків за користування.
13. Які джерела сплати банківського кредиту можуть бути?
14. Перерахуйте показники фінансового левериджу.

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [1, 3, 4, 10, 13, 14, 15, 17]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ТЕМА 4. ВАРТІСТЬ КАПІТАЛУ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОЦІНКИ

Ключові слова: *вартість, капітал, вартість капіталу, активи, вартість активу, номінальна вартість, ринкова вартість, емісійна вартість, книжкова вартість, ліквідаційна вартість, відновна вартість, ціна, прості відсотки, складні відсотки, майбутня вартість (Future Value) інвестицій, теперішня вартість (Present Value) майбутніх грошових потоків, анuitет, чиста теперішня вартість (Net Present Value), внутрішня норма прибутку (Internal Rate of Return) інвестиційних проектів.*

Короткий опис теми

Сутність та види вартості капіталу корпоративного підприємства. Концепція зміни вартості грошей у часі. Теперішня та майбутня вартість. Методи оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства. Дохідний підхід до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства. Порівняльний підхід до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства. Витратний підхід до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства.

Питання для самоконтролю знань:

1. Що таке вартість капіталу ?
2. Розкрийте сутність концепції зміни вартості грошей у часі.
3. Назвіть ключові методи оцінки вартості капіталу корпоративних підприємств.
4. В чому сутність методу дохідності як одного з методів оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства ?
5. В чому полягає ринковий підхід (метод аналогів) до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства ?
6. Охарактеризуйте майновий підхід (метод акумулювання активів) до

оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства.

7. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану корпоративного підприємства.

8. Методи розрахунку оптимальної структури капіталу.

9. Застосування показників середньозваженої та граничної вартості капіталу у плануванні діяльності корпоративного підприємства.

10. Аналіз прибутковості корпоративного підприємства.

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [1, 3, 4, 10, 13, 14, 15, 17]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КОРПОРАТИВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТА ФІНАНСОВИЙ РИНОК. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

ТЕМА 5. МІСЦЕ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Ключові слова: фінансовий ринок, фінансові посередники, корпоративні цінні папери, акція, корпоративна облигація, конвертована облигація, депозитарні розписки, кредитні ноти, первинний ринок цінних паперів, вторинний ринок цінних паперів, спекулятивний капітал.

Короткий опис теми

Корпоративні підприємства як учасники фінансового ринку. Сутність та види корпоративних цінних паперів. Значення корпоративного підприємства на фінансовому ринку. Учасники фінансового ринку та їх компетенції. Функції первинного та вторинного ринку цінних паперів. Курсова вартість корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку та чинники, що її визначають.

Питання для самоконтролю знань:

1. Яка роль корпоративного підприємства на фінансовому ринку ?
2. Перелічіть види корпоративних цінних паперів.
3. Охарактеризуйте фінансовий ринок як об'єкт державного регулювання.
4. Операції з корпоративними цінними паперами на фондовому ринку.
5. Охарактеризуйте форми державного регулювання емісії, розміщення і обігу акцій корпоративного підприємства.
6. Охарактеризуйте форми державного регулювання емісії, розміщення

і обігу корпоративних облігацій.

7. Які особливості регулювання емісії, розміщення і обігу Похідних цінних паперів акціонерних товариств ?

8. Як розраховується курсова вартість корпоративних цінних?

9. Перелічіть чинники, що визначають курсову вартість корпоративних цінних паперів.

10. Які проблеми розвитку ринку корпоративних цінних паперів в Україні ?

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [2, 7, 16, 17, 19, 20]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ТЕМА 6. ЕМІСІЙНА ТА ДИВІДЕНТНА ПОЛІТИКА КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: емісійна політика, дивідендна політика, теорія нарахування дивідендів за остаточним принципом, теорія надання переваги дивідендам, теорія мінімізації дивідендів (або теорія податкових переваг), сигнальна теорія дивідендів (теорія сигналів).

Короткий опис теми

Сутність емісійної політики корпоративного підприємства. Етапи проведення емісійної політики корпоративного підприємства. Процедури емісії акцій та облігацій. Стратегія дивідендної політики корпоративного підприємства. Основні типи дивідендної політики: залишкова дивідендна політика, політика стабільних дивідендів, компромісна дивідендна політика, політика стабільного дивідендного виходу.

Теорія нарахування дивідендів за остаточним принципом. Теорія надання переваги дивідендам. Теорія мінімізації дивідендів (або теорія податкових переваг). Сигнальна теорія дивідендів (теорія сигналів). Ключові підходи до вибору дивідендної політики. Форми виплати дивідендів (виплата дивідендів готівкою, виплата дивідендів акціями, автоматичне реінвестування, викуп акціонерним товариством власних акцій). Розрахунок дивідендів за акціями корпоративного підприємства. Розрахунок дивідендної ставки.

Питання для самоконтролю знань:

1. Охарактеризуйте основні підходи до вибору дивідендної політики.
2. Визначення обсягів емісії при формування емісійної політики корпоративного підприємства.
3. Дивідендна політика корпоративного підприємства, її вплив на структуру капіталу і курс акцій.

4. Охарактеризуйте особливості здійснення емісії акцій корпоративного підприємства.
5. Охарактеризуйте особливості емісії корпоративних облігацій.
6. Які особливості емісії Похідних цінних паперів акціонерних товариств ?
7. Охарактеризуйте стратегію дивідендної політики корпоративного підприємства.
8. В чому полягає теорія нарахування дивідендів за остаточним принципом ?
9. Розкрийте сутність теорії надання переваги дивідендам.
10. Що ви розумієте під теорією мінімізації дивідендів?
11. Охарактеризуйте сигнальну теорія дивідендів (теорія сигналів).
12. Перелічіть та охарактеризуйте форми виплати дивідендів

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [2, 7, 16, 17, 19, 20]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ТЕМА 7. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

***Ключові слова:** інвестиції, інвестиційна політика корпоративні підприємства; принципи інвестиційної політики; фактори впливу на розробку інвестиційної політики; бізнес-план інвестиційного проекту; комерційна ефективність проекту; бюджетна ефективність проекту; джерела фінансування капітальних вкладень; амортизаційні відрахування; методи вартісної оцінки ефективності інвестиційних проектів; ставка дисконтування; чиста поточна вартість проекту; внутрішня норма доходності; життєвий цикл товару на ринку; методи оцінки інвестиційних якостей цінних паперів; дохідність фондового портфеля.*

Короткий опис теми

Роль інвестицій у діяльності корпоративних підприємств. Економічний зміст інвестицій в основні засоби. Сутність фінансових інвестицій. Інвестиційна політика корпоративного підприємства. Джерела та методи фінансування інвестицій. Порядок і методи фінансування капітальних вкладень.

Питання для самоконтролю знань:

1. Як в Законі України «Про інвестиційну діяльність» дається визначення поняттю «інвестиції» ?
2. Яка відмінність між валовими та чистими інвестиціями ?
3. В цілях управління і аналізу як класифікують інвестиції?

4. Значення фінансових інвестицій в діяльності корпоративних підприємств?
5. Розкрийте економічний зміст інвестицій в основні засоби.
6. В чому суть інвестиційної політики корпоративного підприємства.
7. Охарактеризуйте джерела та методи фінансування інвестицій.
8. Джерелами формування інвестиційних ресурсів на макрорівні є?
9. Які джерела формування інвестиційних ресурсів можна виокремити на рівні корпоративного підприємства ?

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [13,14 15, 17, 35, 36]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ТЕМА 8. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

***Ключові слова:** реорганізація, форми корпоративної реструктуризації, поділ, виділення, перетворення, укрупнення, злиття, приєднання, придбання підприємства, об'єднання, синергізм, ефект синергізму, діагональне укрупнення, горизонтальне злиття, вертикальне укрупнення, антимонопольне законодавство.*

Короткий опис теми

Сутність та причини корпоративної реструктуризації підприємств. Фінансові аспекти реорганізації шляхом укрупнення. Основні мотиви, які можуть спонукати до реорганізації шляхом укрупнення. Фінансові аспекти реорганізації корпоративного підприємства, спрямована на її розукрупнення. Фінансові аспекти перетворення корпоративні підприємства. Підстави для порушення справи про банкрутство. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.

Питання для самоконтролю знань:

1. Що таке реорганізація корпоративного підприємства ?
2. Охарактеризуйте фінансові аспекти корпоративного злиття (поглинання).
3. Охарактеризуйте фінансові аспекти корпоративного поділу.
4. Дайте характеристику фінансовим аспектам корпоративного виділення.
5. Охарактеризуйте фінансові аспекти корпоративного перетворення.
6. Охарактеризуйте інституційні аспекти антикризового фінансового менеджменту.
7. Як можна провести оцінку ефективності антикризового фінансового управління ?
8. Як проводиться діагностика ймовірності банкрутства

корпоративного підприємства ?

Рекомендована література:

Базова: [1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [1, 3, 4, 10, 13, 14, 15, 17]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

**ТЕМА 9. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ
ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ**

Ключові слова: *транснаціоналізація, транснаціональна корпорація, глобальні операції ТНК, структурний критерій, критерій результативності, поведінковий критерій, система ТНК, картель, синдикат, трест, концерн, консорціум, транснаціональні стратегічні альянси, регіональні системи управління ТНК, матрична структура управління, регіональна структура управління, функціональна структура управління.*

Короткий опис теми

Визначення ТНК та їх роль в міжнародному бізнесі. Критерії належності до ТНК. Класифікація корпорацій в економічній діяльності міжнародного рівня (картель, синдикат, трест, концерн, консорціум). Транснаціональні стратегічні альянси. Основні структури та форми організації управління ТНК. Регіональні системи управління ТНК. Матрична структура управління ТНК. Регіональна структура управління ТНК. Функціональна структура управління ТНК. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур. Фінанси транснаціональних корпорацій.

Питання для самоконтролю знань:

1. Дайте визначення поняття «транснаціональна корпорація».
2. Яку роль в міжнародному бізнесі виконують ТНК ?
3. Перелічіть критерії належності до ТНК.
4. Наведіть класифікацію корпорацій в економічній діяльності міжнародного рівня.
5. Перелічіть основні структури та форми організації управління ТНК.
6. Охарактеризуйте регіональні системи управління ТНК.
7. В чому суть матричної структури управління ТНК.
8. Розкрийте сутність та особливості організації функціональної структури управління ТНК.
9. Опишіть особливості фінансового забезпечення ліквідаційних процедур.
10. Розкрийте сутність та засади організації фінансів транснаціональних корпорацій.

Рекомендована література:

Базова: [1, 3, 4, 6, 7, 8, 9]

Допоміжна: [9, 10, 18, 19, 20, 21]

Інформаційні ресурси: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]

ПИТАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ОБГОВОРЕННЯ ЗА КОЖНОЮ ТЕМОЮ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ.

1. Поняття, об'єкт та суб'єкти корпоративних фінансів.
2. Принципи організації корпоративних фінансів.
3. Функції корпоративних фінансів.
4. Основні ознаки корпоративного підприємства.
5. Види корпоративних підприємств, порядок їх утворення та реєстрації.
6. Повноваження і компетенція суб'єктів корпоративного управління фінансами.
7. Теоретичні концепції корпоративних фінансів.
8. Корпоративні фінанси як основа фінансового менеджменту.

ТЕМА 2. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ.

1. Характеристика власного капіталу корпоративного підприємства.
2. Фінансування корпорації за рахунок випуску акцій.
3. Способи збільшення вартості корпоративного підприємства.
4. Політика формування власного капіталу.

ТЕМА 3. ПОЗИКОВИЙ КАПІТАЛ У ФІНАНСУВАННІ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1. Склад позикового капіталу та оцінка вартості його залучення.
2. Мобілізація фінансових ресурсів корпоративних підприємств за рахунок залучених джерел.
3. Формування позикового капіталу у формі облігаційних позик.
4. Організація процесу кредитування позичальника.
5. Показники ефективності позикового капіталу.

ТЕМА 4. ВАРТІСТЬ КАПІТАЛУ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОЦІНКИ

1. Сутність та види вартості капіталу корпоративного підприємства.
2. Основні аспекти концепції вартості капіталу.
3. Зміна вартості грошей у часі. Теперішня та майбутня вартість.
4. Дохідний підхід до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства.
5. Порівняльний підхід до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства.
6. Витратний підхід до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.
КОРПОРАТИВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТА ФІНАНСОВИЙ РИНОК.
ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ
ПІДПРИЄМСТВ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ
КОРПОРАЦІЙ

ТЕМА 5. МІСЦЕ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА
ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

1. Корпоративні підприємства як учасники фінансового ринку.
2. Сутність та роль корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку.
3. Корпоративні облигації в системі корпоративних цінних паперів.
4. Акції як основні корпоративні цінні папери.
5. Похідні цінні папери акціонерних товариств.
6. Курсова вартість корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку.
7. Чинники, що визначають курсову вартість корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку

ТЕМА 6. ЕМІСІЙНА ТА ДИВІДЕНТНА ПОЛІТИКА
КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1. Сутність емісійної політики корпоративного підприємства.
2. Етапи проведення емісійної політики корпоративного підприємства.
3. Процедура емісії акцій та облигацій.
4. Стратегія дивідендної політики корпоративного підприємства.
5. основні типи дивідендної політики: залишкова дивідендна політика, політика стабільних дивідендів, компромісна дивідендна політика, політика стабільного дивідендного виходу.
6. Ключові підходи до вибору дивідендної політики.
7. Форми виплати дивідендів (виплата дивідендів готівкою, виплата дивідендів акціями, автоматичне реінвестування, викуп акціонерним товариством власних акцій).
8. Розрахунок дивідендів за акціями корпоративного підприємства.

ТЕМА 7. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО
ПІДПРИЄМСТВА

1. Економічний зміст реальних та фінансових інвестицій корпоративних підприємств.
2. Інвестиційна політика корпоративного підприємства.
3. Джерела фінансування капітальних вкладень.
4. Порядок і методи фінансування інвестицій.

ТЕМА 8. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ

КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

1. Сутність та причини корпоративної реструктуризації підприємств.
2. Фінансові аспекти реорганізації шляхом укрупнення.
3. Основні мотиви, які можуть спонукати до реорганізації шляхом укрупнення.
4. Фінансові аспекти реорганізації корпоративного підприємства, спрямована на її розукрупнення.
5. Фінансові аспекти перетворення корпоративні підприємства.

ТЕМА 9. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

1. Сутнісна характеристика ТНК. Критерії належності до ТНК.
2. Система ТНК.
3. Значення ТНК в міжнародному бізнесі.
4. Класифікація корпорацій в економічній діяльності міжнародного рівня.
5. Регіональні системи управління ТНК.
6. Матрична структура управління ТНК.
7. Регіональна структура управління ТНК.
8. Функціональна структура управління ТНК.
9. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.
10. Сутність та засади організації фінансів транснаціональних корпорацій.

СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ, ЗАДАЧІ, ВПРАВИ ТА ТЕСТИ ЗА КОЖНОЮ ТЕМОЮ, ЯКІ РОЗГЛЯДАЮТЬСЯ НА СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТТЯХ

Загальні рекомендації

Вирішення ситуаційних завдань є сполучною ланкою між лекційними заняттями та самостійною роботою і мають на меті поглиблене засвоєння теоретичних понять і термінів з дисципліни та набуття практичних навиків з виконання розрахунків.

В процесі вирішення ситуаційних завдань з'ясовується ступінь засвоєння понятійно-термінологічного апарату та основних положень предмету, вміння розкривати конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові питання курсу, розв'язувати конкретні ситуаційні завдання.

Одним з важливих завдань проведення практичних занять є отримання здобувачами навиків публічних виступів і дискусій, а також аналітичного та обґрунтованого підходу до розв'язання складних питань та відпрацювання можливих рішень у майбутній професійній діяльності.

Вирішення ситуаційних завдань - це форма аудиторної роботи, яка передбачає:

- розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком контрольних питань за відповідними темами лекційних занять;
- розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами занять;
- проведення семінарів з публічними виступами та доповідями по рефератах, підготовлених здобувачами самостійно за рекомендованою тематикою;
- розв'язання тестів відповідно до тематики практичного завдання;
- розв'язання задач обчислювального характеру;
- обговорення виробничих ситуацій у сфері оподаткування.

Цей вид роботи присвячується розкриттю сутності об'єкта дослідження, характеристиці основ організації управління ним. Він виконується переважно на основі критичної оцінки й аналізу досліджуваної проблеми, а також з урахуванням положень законодавства.

Викладаючи текст, здобувач має проявити вміння систематизувати першоджерела, проводити порівняння, узагальнення, логічно викладати результати своїх досліджень.

Якісна оцінка тенденцій, явищ, процесів передбачає обґрунтування того, чи є вони позитивними або негативними, як вони можуть позначатися на сфері публічних фінансів України.

Проведений аналіз має охоплювати не менше 3-5 останніх років і проводитися у розрізі усього досліджуваного періоду.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСІВ

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Об'єкт та суб'єкти управління корпоративними фінансами.
2. Функції суб'єкта управління корпоративними фінансами.
3. Роль фінансового менеджменту в системі управління корпоративними фінансами.

Завдання 2. Вирішення тестових завдань:

1. Скільки засновників в унітарного підприємства?

- а) три
- б) індустрія чотири
- в) один
- г) два

2. Що не входить до класичних блоків корпоративних фінансів за М. Ерхардом та Ю. Брігхемом?

- а) форми залучення капіталу
- б) фінансова звітність та її аналіз
- в) оцінка інфляційних та валютних ризиків для підприємств
- ~розподіл прибутку і структура капіталу

3. Капітал корпорації не зростає за рахунок

- а) випуску нових акцій
- б) зниження номінальної вартості уже випущених акцій
- в) збільшення номінальної вартості уже випущених акцій
- г) через капіталізацію нерозподіленого прибутку, перетворення резерву капіталу і резерву прибутку

4. Що відноситься до принципів управління фінансами корпоративного підприємства?

- а) планування виробничої та фінансової діяльності; формування фінансових резервів
- б) планування виробничої та фінансової діяльності; формування фінансових резервів; виконання всіх зобов'язань у визначені договором терміни
- в) формування фінансових резервів; виконання всіх зобов'язань у визначені договором терміни

г) планування виробничої та фінансової діяльності; виконання всіх зобов'язань у визначені договором терміни

5. Відповідно до якої функції корпоративних фінансів у разі прийняття фінансових рішень варто враховувати преференції капіталодавців щодо періоду вкладень, рівня ризиковості та майнового стану

- а) функція максимізація вартості
- б) функції трансформації
- в) функція передачі інформації
- г) функція впливу на поведінку учасників фінансових відносин

6. Функція корпоративних фінансів, котра передбачає прийняття фінансово-інвестиційних рішень корпоративних підприємств з огляду на необхідність збільшення вартості компанії та добробуту капіталодавців...

- а) функція впливу на поведінку учасників фінансових відносин
- б) функція передачі інформації
- в) функція максимізація вартості
- г) функції трансформації

7. Функція корпоративних підприємств, яка зводиться до того, що певна форма фінансування підприємства визначає характер локації (розподілу) капіталу та поведінку стейкхолдерів і шехолдерів

- а) функція максимізація вартості
- б) функція впливу на поведінку учасників фінансових відносин
- в) функція передачі інформації
- г) функції трансформації

8. Функція корпоративних підприємств, котра полягає в тому, що, обираючи об'єкт вкладень чи фінансовий інструмент, капіталодавці сигналізують про потенціал прибутковості й ризиковість активу

- а) функція впливу на поведінку учасників фінансових відносин
- б) функція максимізація вартості
- в) функція передачі інформації
- г) функції трансформації

9. Система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності господарського товариства та здійснення контролю, а також розподіл прав і обов'язків між органами товариства та його учасниками стосовно управління ним

- а) інформаційний менеджмент
- б) корпоративне управління
- в) фінансовий менеджмент
- г) операційний менеджмент

10. Процес управління формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів суб'єкта господарювання та оптимізації обороту його грошових коштів

- а) інформаційний менеджмент
- б) корпоративне управління
- в) фінансовий менеджмент
- г) операційний менеджмент

11. Визнається як договірне об'єднання, створене на базі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління

- а) корпоративне підприємство
- б) унітарне підприємство
- в) індивідуальне підприємство
- г) корпорація

12. До функцій корпоративних фінансів не належить:

- а) функція формування
- б) функція розподіл і використання
- в) функція контроль фінансових ресурсів
- г) мотивуюча функція

13. Скількома засновниками, як правило, утворюється корпоративне підприємство?

- а) одним засновником
- б) двома засновниками
- в) двома або більше засновниками за їх спільним рішенням
- г) трьома або більше засновниками за їх спільним рішенням

14. Фінансове господарство та процеси прийняття фінансово-інвестиційних рішень на рівні корпоративних підприємств відносять до:

- а) об'єкта корпоративних фінансів
- б) предмета корпоративних фінансів
- в) суб'єктів корпоративних фінансів
- г) принципів корпоративних фінансів

15. Які американські економісти виділяють такі класичні блоки корпоративних фінансів: фінансова звітність та її аналіз; форми залучення капіталу; фінансове планування; вартісно-орієнтоване управління та оцінка підприємств; розподіл прибутку і структура капіталу; управління фінансами ТНК?

- а) А. Дамодаран та Р. Фолкерт
- б) М. Міллер та Ф. Модільяні

- в) Р. Брейлі та С. Маєрс
- г) М. Ерхард та Ю. Брігхем

16. Яка із функцій корпоративних фінансів не належить до традиційних?

- а) контроль фінансових ресурсів
- б) максимізації вартості
- в) формування
- г) розподіл і використання

17. Субститутом яких функцій корпоративних фінансів є досконалий ринок капіталів?

- а) трансформації та вартісноутворююча
- б) трансформації та передачі інформації
- в) вартісно утворююча та передачі інформації
- г) формування та трансформації

18. Система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності господарського товариства та здійснення контролю, а також розподіл прав і обов'язків між органами товариства та його учасниками стосовно управління ним – це:

- а) корпоративні фінанси
- б) корпоративне управління
- в) корпоративне підприємство
- г) корпорація

19. Згідно з яким правом корпоративне управління складається з наступним двох ланок: 1. Загальні збори акціонерів. 2. Рада директорів.

- а) континентальним
- б) магдебурзьким
- в) англосаксонським
- г) міжнародним

20. У широкому значенні під управлінням фінансами корпоративного підприємства розуміють ...

- а) управління обмеженою сумою коштів та їх витрачання в умовах невизначеності ринкових відносин і ризику
- б) вироблення політики щодо формування капіталу корпоративного підприємства та його розподілу, прийняття рішень відповідно до цієї політики, планування фінансової діяльності; складання й аналіз фінансової звітності; організація контролю за виконанням рішень
- в) збільшення капіталу і частки в ньому паїв (акціонерного капіталу)
- г) оптимізація вкладення коштів в інвестиційну та операційну діяльність

ТЕМА 2. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ.

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Сутність, цілі і завдання управління капіталом корпоративного підприємства.

2. Функції і механізм управління капіталом корпоративного підприємства.

3. Системи і методи планування капіталу підприємства.

4. Сутність концепції ефективного ринку, її застосування в управлінні фінансами корпоративного підприємства.

5. Шляхи оптимізації структури капіталу.

6. Переваги різних джерел фінансування розвитку корпоративного підприємства.

Завдання 2. Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу корпоративного підприємства.

Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу корпоративного підприємства потрібно проводити за даними Форми 1 «Баланс» (Розділ I Пасиву) та за методикою, наведеною в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу підприємства «...»,
тис. грн

Показники	Код рядка	Базовий рік		Звітний рік		Відхилення	
		тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютне, тис. грн	відносне, %
1	2	3	4	5	6	р.5 – р.3	р.5 / р.3 × 100 – 100
1. Статутний (пайовий) капітал	Ф1 р.1400						
2. Додатковий вкладений капітал	Ф1 р.1410						
3. Резервний капітал	Ф1 р.1415						
4. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Ф1 р.1420						
5. Неоплачений капітал	Ф1 р.1425						
6. Вилучений капітал	Ф1 р.1430						
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ – ВСЬОГО	Ф1 р.1495		100		100		

Після таблиці потрібно проаналізувати: які статті входять до складу власного капіталу досліджуваного підприємства; яку частку займає кожна складова у загальній сумі власного капіталу; як змінився склад та структура

власного капіталу у звітному періоді порівняно з попереднім; які причини та наслідки змін у складі і структурі власного капіталу досліджуваного підприємства.

Завдання 3. Аналіз показників ефективності використання власного капіталу. Розрахувати та проаналізувати результати.

ТЕМА 3. ПОЗИКОВИЙ КАПІТАЛ У ФІНАНСУВАННІ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Показники ефективності позикового капіталу.
2. Оцінка вартості використання позикового капіталу.
3. Основні джерела формування позикового капіталу.
4. Види боргових цінних паперів.

Завдання 2. Аналіз стану, структури та динаміки кредитного забезпечення корпоративного підприємства. Даний аналіз проводиться на основі даних форми № 1 «Баланс», розділу II та III пасиву (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Аналіз структури та динаміки кредитного забезпечення діяльності підприємства

Показники	Код рядка	Базовий рік		Звітний рік		Відхилення	
		тис. грн	%	тис. грн	%	абсолютне, тис. грн	відносне, %
		3	4	5	6	р.5 – р.3	р.5 / р.3 × 100 – 100
Довгострокові зобов'язання							
Відстрочені податкові зобов'язання	Ф1 р.1500						
Довгострокові кредити банків	Ф1 р.1510						
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	Ф1 р.1515						
Довгострокові забезпечення	Ф1 р.1520						
Цільове фінансування	Ф. р.1525						
Усього за розділом	Ф1 р.1595						
Поточні зобов'язання							
Короткострокові кредити банків	Ф1 р.1600						
Поточна кредиторська заборгованість за:							
довгостроковими зобов'язаннями	Ф1 р.1610						
за товари, роботи, послуги	Ф1 р.1615						

Поточні зобов'язання за розрахунками:							
– з бюджетом	Ф1 р.1620						
у т.ч. з податку на прибуток	Ф.1 р.1621						
– зі страхування	Ф1 р.1625						
– з оплати праці	Ф1 р.1630						
Поточні забезпечення	Ф1 р.1660						
Доходи майбутніх періодів	Ф.1 р.1665						
Інші поточні зобов'язання	Ф.1 р.1690						
Усього за розділом	Ф1 р.1695						

ТЕМА 4. ВАРТІСТЬ КАПІТАЛУ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОЦІНКИ

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану корпоративного підприємства.
2. Застосування показників середньозваженої та граничної вартості капіталу у плануванні діяльності корпорації.
3. Аналіз прибутковості корпоративного підприємства.

Завдання 2. Аналітико-практичне завдання.

Обчислити вартість капіталу корпоративного підприємства (обирає здобувач) за різними методичними підходами (представлені в лекційному матеріалі) та порівняти між собою результати оцінки за кожним підходом.

ТЕМА 5. МІСЦЕ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Новітні фінансові інструменти, що використовують корпорації на глобальному фінансовому ринку.
2. Основні ознаки фінансових інструментів для залучення капіталу корпорацій.
3. Основні причини емісії акцій корпораціями в сучасних умовах.

4. Чинники, що заважають емісії нових пакетів акцій.
5. Види фінансових ринків та активів, що на них обертаються.

Завдання 2. Розв'язання задач.

1. Проаналізувати доцільність придбання підприємством акцій ПАТ за ринковою ціною 250 грн та щорічною виплатою дивідендів 35 грн, якщо середньоринкова норма прибутку становить 25 %, а щорічний темп приросту дивідендів – 10 %.

2. Проаналізувати доцільність придбання підприємством дворічної облигації номіналом 1200 грн. зі щорічною виплатою купонної ставки 15 %. Облігацію можна придбати за ціною 950 грн, середньоринкова норма доходності становить 17 %.

3. Проаналізувати доцільність придбання облигації з нульовим купоном номінальною сумою 1000 грн., яка продається за ціною 750 грн. і яку буде погашено через 2 роки. Зважимо, що підприємство має можливість альтернативного розміщення коштів із нормою прибутку 14 %.

4. Облігація з «нульовим купоном» номінальною вартістю 250 тис. грн. і терміном погашення 3 роки продається за 120 тис. грн. Проаналізувати доцільність такої інвестиції, якщо середньоринкова норма доходності становить 35 %

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. КОРПОРАТИВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ТА ФІНАНСОВИЙ РИНОК. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

ТЕМА 6. ЕМІСІЙНА ТА ДИВІДЕНТНА ПОЛІТИКА КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Проблеми захисту інтересів міноритарних акціонерів в процесі ефективної реалізації прав власності.

2. Дивідендна політика корпоративного підприємства та її вплив на формування ринкової вартості компанії.

3. Дивідендні наукові теорії.

4. Основні форми дивідендних виплат: специфіка та методи їх застосування.

Завдання 2. Вирішення тестових завдань:

1. Скільки засновників в унітарного підприємства?

- а) три
- б) індустрія чотири
- в) один
- г) два

2. Політика корпоративного підприємства, яка полягає в забезпеченні залучення необхідного їх обсягу за рахунок випуску та розміщення на фондовому ринку цінних паперів - це політика...

- а) дивідендна
- б) корпоративна
- в) емісійна
- г) регіональна

3. Другий етап розробки ефективної емісійної політики - це

- а) визначення обсягу емісії
- б) оцінка вартості залученого акціонерного капіталу
- в) вивчення ефективних форм гарантованого розміщення цінних паперів
- г) визначення мети емісії

4. Сума перевищення доходів, отриманих від емісії власних акцій та інших корпоративних прав над номіналом таких акцій - це

- а) емісія
- б) ажіо
- в) премія за емісію
- г) вартість акцій

5. Величина дивідендів не впливає на зміну сукупного доходу акціонерів - це

- а) теорія надання переваги дивідендам
- б) теорія мінімізації дивідендів
- в) сигнальна теорія дивідендів
- г) теорія нарахування дивідендів за остаточним принципом

6. Найбільш проста і найпоширеніша форма здійснення дивідендних виплат - це

- а) виплата дивідендів акціями
- б) автоматичне реінвестування
- в) виплата дивідендів готівкою
- г) викуп акцій компанією

7. Яка форма виплат дивідендів надіє акціонерам право індивідуально вибору?

- а) викуп акцій компанією
- б) виплата дивідендів готівкою
- в) виплата дивідендів акціями
- г) автоматичне реінвестування

8. Дотримання постійної виплати дивідендів протягом тривалого періоду незалежно від динаміки курсу акцій – це підхід до виплати дивідендів...

- а) агресивний

- б) помірний
- в) консервативний
- г) помірно-агресивний

9. Яка теорія в рамках проведення дивідендної політики була розроблена М. Гордоном та Д. Літнером?

- а) теорія мінімізації дивідендів
- б) теорія нарахування дивідендів за остаточним принципом
- в) сигнальна теорія дивідендів
- г) теорія надання переваги дивідендам

10. Що таке «ажіо» ?

- а) емісійний дохід
- б) емісійні витрати
- в) емісія акцій
- г) емісія облігацій

11. Ключовою метою якої політики підприємства є встановлення оптимальних пропорцій між поточним споживанням прибутку власниками і її майбутнім зростанням?

- а) емісійної політики
- б) маркетингової політики
- в) дивідендної політики
- г) цінової політики

12. Яка із дивідендних теорій ґрунтується на тому, що основні моделі оцінки поточної ринкової вартості акцій як вихідний елемент використовують розмір сплачених за ними дивідендів?

- а) теорія надання переваги дивідендам
- б) теорія сигналів
- в) теорія мінімізації дивідендів
- г) арбітражна теорія Росса

13. Методика гарантованого «мінімуму» і «екстра» дивідендів характеризує наступний підхід до вибору дивідендної політики:

- а) агресивний підхід
- б) консервативний підхід
- в) помірний підхід
- г) змішаний підхід

14. Емісійний дохід являє собою ...

- а) різницю між курсом емісії і номінальним курсом корпоративних прав
- б) суму курсу емісії та номінального курсу корпоративних прав
- в) добуток курсу емісії та номінального курсу корпоративних прав
- г) частка від ділення курсу емісії на номінальний курс корпоративних прав

15. З метою стимулювання попиту на акції нової емісії їх максимальна вартість повинна бути...

- а) встановлена державою
- б) рівною ринковому курсу акцій

- в) меншою за ринковий курс акцій
- г) більшою за ринковий курс акцій

16. Яку із теорій дивідендів інакше називають «теорією відповідності дивідендної політики складу акціонерів»?

- а) сигнальна теорія
- б) теорія надання переваги дивідендам
- в) арбітражна теорія С. Росса
- г) теорія клієнтури

17. Сукупність дій емітента щодо здійснення підписки на акції або продажу облігацій – це ...

- а) емісія акцій або облігацій
- б) розміщення акцій або облігацій
- в) андеррайтинг
- г) котирування

18. Теорія нарахування дивідендів за остаточним принципом розроблена...

- а) М.Гордоном
- б) Д.Літнером
- в) Ф.Модільяні
- г) К.Маркс

19. Дивіденд акціонера розраховується шляхом...

- а) додавання кількості акцій та дивідендної ставки і діленням на номінальну вартість акцій
- б) множення номінальної вартості акцій на дивідендну ставку і на кількість акцій
- в) інтегрування прибутку від акцій
- г) ділення номінальної вартості акцій на кількість акцій і прибуток акціонера

20. Компанія здійснює викуп акцій на фондовому ринку...

- а) для автоматичного збільшення розміру прибутку на одну залишену акцію та підвищення коефіцієнта дивідендних виплат у майбутньому
- б) для зменшення загальної суми дивідендів, яку отримують акціонери
- в) для зменшення коефіцієнта дивідендних виплат у майбутньому
- г) для максимізації вартості акцій компанії на фондовому ринку

ТЕМА 7. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОРПОРАТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Планування інвестицій корпоративних підприємств.

2. Ухвалення інвестиційних рішень в діяльності корпоративних підприємств.

3. Поняття інвестиційного проекту, види інвестиційних проектів та етапи їх здійснення.

4. Критерії ефективності інвестиційного проекту та методи їх оцінки.

5. Міжнародний ринок капіталів і можливість участі українських корпоративних підприємств на ньому.

Завдання 2. Розв'язати задачі.

1. Підприємству необхідно проаналізувати ефективність одержання кредиту повною вартістю 160 тис. грн. за яким були одержані чисті й цілові грошові потоки протягом 4 років, а саме 1-й рік – 50 тис. грн. 2-й рік – 60 тис. грн. 3-й рік – 80 тис. грн. 4-й рік – 40 тис. грн. Середня ставка доходності 20%.

2. Прогнозовані доходи, витрати коштів відповідно до інвестиційного проекту подані в таблиці. Витрати першого року є інвестиційні, наступні – експлуатаційні. Ставка дисконту прогнозується як 10 % для всіх 5 років існування проекту. Визначити: а) чисту наведену вартість проекту та термін окупності проекту; б) термін окупності проекту; в) коефіцієнт рентабельності проекту.

Таблиця 7.1

Вихідні дані до задачі

Показники	рік				
	1	2	3	4	5
Надходження коштів	-	600	1200	1100	90
Витрати	1500	250	450	400	250

3. Згідно з оцінкою експертів, через 5 років компанії вигідно буде купити готель вартістю 20 млн. грн. Щоб отримати необхідну суму, компанія вирішила інвестувати кошти щороку з доходом річних 24 %. Визначити, яку частину своїх доходів компанія має вкласти, щоб через 5 років отримати необхідну суму.

ТЕМА 8. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

1. Оцінка ефективності антикризового фінансового управління.

2. Рейдерство: причини виникнення та способи запобігання.

3. Підстави для порушення справи про банкрутство.

4. Учасники впровадження у справі про банкрутство.

5. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.

Завдання 2. У вигляді структурно-логічних схем представте сутність, особливості, види та етапи проведення однієї з форм реорганізації корпоративних підприємств (укрупнення, розукрупнення, перетворення (без змін розмірів)). *Вимоги до представлення матеріалів:* на базі Microsoft PowerPoint, схеми повинні бути побудовані самостійно, доповнення матеріалів візуальними елементами вітається.

ТЕМА 9. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

Завдання 1. Розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком питань для самостійного опрацювання за відповідними темами. Обговорення має дослідницький характер та будується на базі теоретичних знань з теми та опрацюванні актуальних нормативних, статистичних та аналітичних документів, матеріалах спеціалізованих періодичних видань.

Сутність та види кредиту.

1. Особливості сучасної економічної глобалізації.
2. Сучасна світова економіка як єдиний організм.
3. ТНК як найдинамічніший елемент світової економіки.
4. Транснаціональний характер діяльності ТНК.
5. Транснаціональні концерни: їх поширення та переваги розвитку.
6. Пріоритети та глобальні масштаби міжнародної діяльності ТНК.

Завдання 2. Публічні виступи та доповіді, підготовлені здобувачами самостійно. Завдання виконується у вигляді доповіді зі створенням презентації. Тематика для прикладу:

1. Японська філософія корпорації та трудова етика.
2. Специфіка внутрішніх корпоративних традицій європейських та американських ТНК.
3. ТНК: проблеми монополізації та корупції.
4. Роль офшорів у світовій економіці.
5. Міжнародні організації та транснаціоналізація.
6. Теоретичні концепції ТНК у контексті практики міжнародного бізнесу.
7. Трансфертні ціни в діяльності ТНК.
8. Методи оптимізації оподаткування ТНК, їх характеристика й основні риси.
9. Особливості маркетингових стратегій ТНК у міжнародному середовищі.
10. Відмінності між маркетинговими стратегіями ТНК країн, що розвиваються, й економічно розвинених країн.
11. Взаємодія ТНК зі світовими фінансовими інститутами: методи співпраці.

12. Приховані механізми переведення прибутків у діяльності ТНК.
13. Інтернаціоналізація інноваційного процесу як унікальний внесок ТНК.
14. Інноваційний шлях розвитку ТНК.
15. Інноваційні системи ТНК та пріоритетні шляхи їхнього вдосконалення.
16. Еволюційний розвиток ТНК США.
17. Основні тенденції розвитку ТНК країн ЄС.
18. Мегагрупи Японії: сюдани, їхня структура та специфіка розвитку.
19. Спільні риси ТНК країн, що розвиваються, та постсоціалістичних країн.
20. Доцільність створення українських ТНК.
21. Майбутнє української транснаціоналізації.

Вимоги до презентації. Перший слайд містить назву теми та прізвище виконавця. Слайди необхідно формувати таким чином, щоб інформацію, яку вони містять було легко сприймати глядачу (відсутність великих таблиць, розрив таблиці на декілька слайдів, дрібний текст, колір та шрифт тексту, велика кількість додаткових зображень). Обсяг презентації – від 8 до 15 слайдів. Слайди мають містити інформацію у вигляді графіків, діаграм, схем, сформованих переліків та класифікацій. Текстова частина презентації не розміщується на слайдах, а подається окремо у вигляді виступу доповідача.

Вимоги до доповіді: редактор MS Word; аркуш формату – А4, поля – 2 см з усіх боків, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,0, абзацний відступ – 1,25 см. Обов'язковим є наявність посилань на використані літературні джерела. Оформлення використаних літературних джерел за ДСТУ 8302:2015.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ СТАНУ ВИКОНАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

За рівнем інноваційності використовуються такі методи навчання: ситуативний (кейс-метод), брейнстормінг (мозковий штурм).

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, консультація; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, ситуаційні завдання.

Зокрема, при викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу на практичних заняттях передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як:

- метод мозкового штурму – в процесі узагальнення результатів аналізу;

- семінари-дискусії – передбачають обмін думками та поглядами здобувачів щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють уміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. Найбільший ефект може бути досягнутий, якщо на практичне заняття буде запрошений фахівець-практик з питання, що винесено на обговорення. Цей метод активізації застосовується з питань, що мають проблемний характер;

- ситуаційні завдання – одна з найбільш ефективних і доступних з точки зору організації навчального процесу форм активних методів навчання. Суть його полягає у виявленні ситуації на певний момент функціонування конкретної фінансово-економічної системи. Завдання здобувачів – комплексний аналіз і прийняття рішення у пошуку варіанта вирішення поставленого завдання. Предметом моделювання ситуації можуть бути: економічні та фінансові процеси, наслідки їх трансформації; фінансово-економічні розрахунки (обґрунтування оптимальних рішень); наслідки прийняття управлінських рішень.

Залежно від мети навчання і методичних підходів до розробки ситуацій можна застосовувати:

- а) прості ситуаційні завдання, що пов'язані з матеріалом однієї теми або блоком тем однієї дисципліни;

- б) комплексні ситуаційні завдання, які пов'язані з матеріалами декількох різноманітних тем курсу або інших дисциплін;

- в) проблемні ситуаційні завдання – задачі, що не мають однозначного рішення і вимагають творчого застосування раніше засвоєних принципів і методик.

В процесі формування висновків по результатах аналізу прививаються навички комплексного сприйняття фінансово-економічної ситуації, активного використання синтезу й аналізу, індукції та дедукції.

Активізація вивчення теоретичних аспектів дисципліни відбувається шляхом виконання самостійної роботи, активізація набуття практичних навиків – шляхом виконання творчих завдань.

Творче завдання.

Творче завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Корпоративні фінанси». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей або проходження курсу «Основи корпоративних фінансів» та отримання сертифіката на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus за посиланням: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Illinois+CF_I101+2023_T3

Вимоги до оформлення тез.

Праворуч – жирним курсивом – прізвище, ім'я по батькові автора, далі курсивом – група, спеціальність, повна назва установи, де навчається автор.

Нижче, через один інтервал, по центру, жирним, великими літерами – назва доповіді. Далі через один інтервал – текст доповіді, вирівняний по ширині. У кінці тексту доповіді подається список використаних джерел.

Матеріали подаються у текстовому редакторі Microsoft Word для Windows з розширенням *.doc або *.docx. Назва файлу повинна відповідати прізвищу доповідача. Наприклад: Іваненко_Тези, Обсяг тез доповідей – до 5 сторінок (включно) при форматі сторінки А4 (297x210 мм), орієнтація – книжкова. Поля: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє, нижнє – по 20 мм. Шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1, стиль – Normal, абзац – 1,25. У тексті посилання позначаються квадратними дужками із вказівкою в них порядкового номера джерела за списком та через кому – номера сторінки (сторінок), наприклад: [9, с. 14].

Завдання виконується у вигляді тез доповіді, яке обирається здобувачем самостійно та погоджується з викладачем.

Творче завдання з дисципліни оцінюється в 7 балів, якщо робота виконана не вчасно – оцінка знижується на 3 бали.

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Корпоративні фінанси» здійснюється за результатами поточного, модульного і підсумкового контролю.

Метою поточного оцінювання знань здобувачів є виявлення рівня отриманих ними знань, перевірки розуміння та засвоєння програмного матеріалу з дисципліни.

Завданнями поточного оцінювання знань здобувачів є:

- оцінка активності роботи здобувача протягом семестру з вивчення програмного матеріалу дисципліни, рівня набутих знань і вмінь;
- оцінка рівня виконання модульних завдань.

До основних методів поточного контролю відносяться: усне та

письмове опитування, тестування, розв'язання навчальних завдань і розрахунково-аналітичних задач, виконання самостійних завдань, захист або презентація творчих робіт, модульних завдань.

Об'єктами поточного контролю є: активність роботи на практичних заняттях протягом семестру; результати виконання модульних завдань; підготовка та захист самостійних та творчих завдань.

Серед методів контролю виділяють: усну перевірку, перевірку письмово-розрахункових робіт і перевірку практичних робіт. Усна перевірка організовується по-різному, в залежності від її мети та від змісту матеріалу, що перевіряється.

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді модульних контрольних робіт, самостійних письмових робіт, поточного тестування, підсумкового контролю з дисципліни.

Оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти за видами:

За результатами семестру здобувач отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Корпоративні фінанси» і направляє на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т. ч.:	
	доповідь із створенням презентації за умови її якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожну презентацію 0-4 бали, якщо робота виконана не вчасно – знижується на 1 бал; якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 1 бал
	захист практичного завдання розрахункового характеру за умови його якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття завдання, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості розрахунків і доповіді)	за кожне завдання 0-4 бали, якщо робота виконана не вчасно – знижується на 1 бал; якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 1 бал

	усне опитування, участь у навчальній дискусії, розв'язок практичних завдань	за правильну відповідь 1 бал
	творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	оцінка – 0-6 бали, (якщо робота виконана не вчасно – оцінка знижується на 3 бали)
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 14 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 14 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Оцінювання поточного і модульного контролю здобувачів відбувається за шкалою у діапазоні від 0 до 70 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота												ТЗ	Залік	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	МКР	T6	T7	T8	T9	T10	МКР	6	30	100
4	4	4	4	4	14	4	4	4	4	4	14			

По кожному семінарському заняттю робота оцінюється по 4-ох бальній шкалі за завдання, які виконуються у вигляді:

– доповіді із створенням презентації за умови її якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді);

– захисту практичного завдання аналітичного або розрахункового характеру за умови його якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття завдання, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості розрахунків і доповіді);

– пошук кейсів за тематикою, їх опрацювання та обговорення (оцінка залежить від якості інформації та повноти її розкриття, самостійності та креативності матеріалу та якості доповіді);

– усного опитування, участі у навчальній дискусії, розв'язку практичних завдань

Якщо робота виконана не вчасно – її оцінка знижується на 1 бал. Якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 1 бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Поняття, об'єкт та суб'єкти корпоративних фінансів.
2. Принципи організації корпоративних фінансів.
3. Функції корпоративних фінансів.
4. Основні ознаки корпоративного підприємства.
5. Види корпоративних підприємств, порядок їх утворення та реєстрації.
6. Повноваження і компетенція суб'єктів корпоративного управління фінансами.
7. Теоретичні концепції корпоративних фінансів.
8. Корпоративні фінанси як основа фінансового менеджменту.
9. Характеристика власного капіталу корпоративного підприємства.
10. Фінансування корпорації за рахунок випуску акцій.
11. Способи збільшення вартості корпоративного підприємства.
12. Політика формування власного капіталу.
13. Склад позикового капіталу та оцінка вартості його залучення.
14. Мобілізація фінансових ресурсів корпоративних підприємств за рахунок залучених джерел.
15. Формування позикового капіталу у формі облігаційних позик.
16. Організація процесу кредитування позичальника.
17. Показники ефективності позикового капіталу.
18. Сутність та види вартості капіталу корпоративного підприємства.
19. Зміна вартості грошей у часі. Теперішня та майбутня вартість.
20. Метод дохідності як один з методів оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства
21. Ринковий підхід (метод аналогів) до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства.
22. Майновий підхід (метод акумулювання активів) до оцінки вартості капіталу корпоративного підприємства.
23. Корпоративні підприємства як учасники фінансового ринку.
24. Сутність та роль корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку.
25. Корпоративні облігації в системі корпоративних цінних паперів.
26. Акції як основні корпоративні цінні папери.
27. Похідні цінні папери акціонерних товариств.
28. Курсова вартість корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку.
29. Чинники, що визначають курсову вартість корпоративних цінних паперів на фінансовому ринку
30. Сутність емісійної політики корпоративного підприємства.
31. Етапи проведення емісійної політики корпоративного підприємства.
32. Процедури емісії акцій та облігацій.
33. Стратегія дивідендної політики корпоративного підприємства.

34. Основні типи дивідендної політики: залишкова дивідендна політика, політика стабільних дивідендів, компромісна дивідендна політика, політика стабільного дивідендного виходу.

35. Ключові підходи до вибору дивідендної політики.

36. Форми виплати дивідендів (виплата дивідендів готівкою, виплата дивідендів акціями, автоматичне реінвестування, викуп акціонерним товариством власних акцій).

37. Розрахунок дивідендів за акціями корпоративного підприємства.

38. Економічний зміст реальних та фінансових інвестицій корпоративних підприємств.

39. Інвестиційна політика корпоративного підприємства.

40. Джерела фінансування капітальних вкладень.

41. Порядок і методи фінансування інвестицій.

42. Сутність та причини корпоративної реструктуризації підприємств.

43. Фінансові аспекти реорганізації шляхом укрупнення.

44. Основні мотиви, які можуть спонукати до реорганізації шляхом укрупнення.

45. Фінансові аспекти реорганізації корпоративного підприємства, спрямована на її розукрупнення.

46. Фінансові аспекти перетворення корпоративні підприємства.

47. Сутнісна характеристика ТНК. Критерії належності до ТНК.

48. Система ТНК.

49. Значення ТНК в міжнародному бізнесі.

50. Класифікація корпорацій в економічній діяльності міжнародного рівня.

51. Регіональні системи управління ТНК.

52. Матрична структура управління ТНК.

53. Регіональна структура управління ТНК.

54. Функціональна структура управління ТНК.

55. Фінансове забезпечення ліквідаційних процедур.

56. Сутність та засади організації фінансів транснаціональних корпорацій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
3. Податковий кодекс України : Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 верес. 2008 р. №514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 верес. 1991 р. №1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
6. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23 лют. 2006 № 3480-IV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
7. Онищенко В. О., Бережна А. Ю., Птащенко Л. О., Чичкало-Кондрацька І. Б. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні): підруч. Київ: ЦУЛ, 2015. 600 с.
8. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
9. Юрій Е. О., Ковальчук Н. О. Корпоративні фінанси : навч. посіб. Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. 439 с.

Допоміжна:

1. Білошкурський М., Заїчко І., Ковернінська Ю. Фінансовий аналіз резервів прибутку для активізації інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. №7(2). URL: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.02.10>.
2. Блакита Г., Ситник Г. Корпоративні фінанси: детермінанти успішного управління. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2019. №126(4). С.16–30. URL: [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2019\(126\)02](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2019(126)02)
3. Бондарук Т. Г., Заїчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика фінансового стану підприємства та його інвестиційної привабливості в системі фінансового менеджменту. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2022. № 1-2. С.62-75. URL:

<http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6274>

4. Гриценко Л.Л., Деркач Л.С. Дослідження формування та використання фінансових ресурсів корпоративного підприємства. *Вісник Сум ДУ. Серія «Економіка»*. 2021. № 2. С. 79–87. URL: https://visnyk.fem.sumdu.edu.ua/issues/2_2021/10.pdf

5. Заїчко І., Богріновцева Л. Фінансовий менеджмент в системі забезпечення діяльності збутових підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. (45). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-24>

6. Зимовець В. В., Терещенко О. Корпоративні фінанси як домінанта фінансової науки. *Фінанси України*. 2015. №9. С. 78-95.

7. Ковернінська Ю. В. Теоретичні засади функціонування первинного ринку цінних паперів в Україні. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2019. URL: №8. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2019-8-5173>

8. Коляда Т.А., Кузьменко Н.В. Управління корпоративними правами держави: оцінка ефективності та напрями реформування. *Бізнес Інформ*. 2019. №8. С. 45-52. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2019-8_0-pages-45_52.pdf

9. Марченко Т.В. Транснаціональні корпорації : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 184 с.

10. Небава М.І. Теорія корпоративного управління: вузлові питання. навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 295 с.

11. Огієр Т., Рагман Д., Спайсер Л. Справжня вартість капіталу: Практичний посібник з прийняття фінансових рішень / Пер. з англ.; За наук. ред. О.Б. Ватченко. Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2007. 288 с.

12. Руденко В. В. Корпоративні фінанси: сутність і особливості розвитку в сучасних умовах. *Економіка і організація управління*. ДНУ. № 2 (22). 2016, С. 247-258.

13. Ставерська Т. О., Андрющенко І. С. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах: навч. посіб. Харків: Видавець Іванченко І. С., 2013. 146 с.

14. Статистика підприємств: навч. посіб. / за ред. С. О. Матковського. 3-тє вид., стереотипне. Київ: Алерта, 2017. 560 с.

15. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Школьник І. Боярко М., Дейнека О. та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 368 с.

16. Фінансовий ринок : підручн.: у 2-х т. / Коваленко Ю. М., Ковернінська Ю. В., Онишко С. В., Кужелєв М. О. та ін. ; кер. авт. кол. і наук. ред. Ю. М. Коваленко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. с. 830

17. Фурик В. Г., Зянько В. В., Вальдшміт І. М. Фінанси підприємств :

практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 87 с.

18. Arnold G. Corporate Financial Management. L. etc. 5th Edition/ Pearson Education, 2012. 992 p.

19. Brealey R. A., Myers S. C., & Allen F. Principles of Corporate Finance. 13th Edition. New York: McGraw-Hill Education, 2019. 992 p.

20. Copeland T.E., Weston J.F., Shastri K. Financial Theory and Corporate Policy. 4th Edition. Pearson College Div, 2004. 1000 p.

21. Samuels J. M., Wilkes F. M. and Brayshaw R. E. Management of Company Finance. Fifth Edition. L., Glasgow, N.Y. etc. Chapman and Hall, 1995. 1040 p.

22. Бондарук Т. Г. Реформування місцевого оподаткування в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. №6. С. 213-221. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219844998>; <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000258280000024>

23. Bondaruk T., Melnychuk N., Bondaruk I. Instability and its government regulation. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4. №2. Pp. 32-40. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000439864300005>

24. Bondaruk T., Medynska T., Nikonenko U., Melnychuk I., Loboda N. Fiscal policy as a guarantee of sustainable development under military conditions. *International Journal of Sustainable Development and Planning*. 2023 Vol. 18. № 4. Pp. 1097-1102. URL: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180412>; <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219844998>

25. Бондарук Т. Г. Державна політика підтримки малого підприємництва. *Актуальні проблеми економіки*. 2007. № 6. С. 115-121

26. Бондарук Т. Г. Механізм регулювання малого бізнесу органами місцевого самоврядування. *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України*. 2007. № 1 (21). С. 10-13

27. Бондарук Т. Г. Зарубіжний досвід використання місцевих податків. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2008. Вип. 5 (84). С. 42-46

28. Бондарук Т. Г. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування та можливості його застосування в Україні. *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України*. 2011. № 1. С. 56-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2011_1_8

29. Бондарук Т. Г., Мельничук І. О. Місцеві податки та збори в Україні: суперечності та перспективи розвитку. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2014. С. 17–24. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/1219/1/3_2014.pdf

30. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Державне регулювання розвитку малого бізнесу і його соціальної відповідальності. *Науковий вісник*

Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2019. №3. С. 111-119.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvhastat_2019_3_12

31. Бондарук Т. Г., Бондарук І. С. Економічна природа організаційно-економічного механізму соціальної відповідальності бізнесу. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. №1-2. С. 57-64.
URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/4800>

32. Бондарук Т.Г. Точки зростання та їх роль у забезпеченні стійкого економічного розвитку територій. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28.
URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/532>

33. Бондарук Т. Г. Фіскальна політика в умовах воєнного стану як фактор економічного розвитку територій. *Ефективна економіка*. 2022. № 12.
URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/872>

34. Бондарук Т. Г. Фіскальна політика України як чинник сталого розвитку територій в умовах воєнного стану. *Економічні горизонти*. 2023. № 3(25). С. 57-67. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/286686>

35. Бондарук Т. Г. Інноваційний розвиток вітчизняних підприємств та його фінансове забезпечення: нові виклики та перспективи в умовах нестабільності. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2023. Вип. 39/2023. С. 411-420. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1068/949>

36. Бондарук Т. Г., Заїчко, І. В., Заїчко, І. Д. Роль фінансових ресурсів в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств. *Академічні візії*. 2024. Вип.27. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/927>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України.
URL:<http://www.minfin.gov.ua>

2. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України. URL:
<http://www.me.gov.ua>

3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України.
URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL:
<http://www.kmu.gov.ua/>

5. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL:
<http://www.rada.gov.ua/>

6. Офіційний веб-сайт Державної податкової служби України.
URL:<http://www.sts.gov.ua>

7. Journal of Corporate Finance. URL:
<http://www.journals.elsevier.com/journal-of-corporate->